

راهکارهای عملی یاد

حضرت بقیة الله الاعظم

عَجَلَ اللَّهُو تَعَالَى
فِرْجَهُ الشَّرِيفِ

www.ketab.ir

حسن محمودی

راهکارهای عملی یاد حضرت بقیة‌الله‌الاعظم

نویسنده: حسن محمدی

ناشر: انتشارات کتاب جمکران

ویراستار: اعظم رضایی

مدیریت بازرگانی: ۰۹۱۲۱۵۱۸۱۴۹

بازرگانی کتاب: ۰۹۱۹۲۵۵۲۰۳۰

چاپ: هفتم، زمستان ۱۴۰۲، خانه چاپ جمکران

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

دفتر مرکزی پژوهش و نشر: قم، خیابان شهید فاطمی،

کوچه ۲۸، پلاک ۶، انتشارات کتاب جمکران، تلفن

تماس: ۰۰۲۵۳۷۷۳۲۲۱۲، کد پستی: ۳۷۱۵۶۶۴۴۴۳

سرشناسه:	عنوان و نام بدیهی اور:
مشخصات نشر:	شایع:
وضعیت فهرست نویسی:	یادداشت:
م موضوع:	موضوع:
م موضوع:	شناسه افزوده:
ردیه بندی کنگره:	ردیه بندی دیوبی:
شماره کتابشناسی ملی:	

حسن محمدی، حسن، ۱۳۵۶ -
راهکارهای عملی یاد حضرت بقیة‌الله‌الاعظم علیه السلام /
حسن محمدی.
قم: سنبدهای اسلامی، جمکران، ۱۳۸۸، ۹۷۸-۹۹۴-۹۷۳-۰۰۵-۸:
فایل (برون‌پیاری)
کتابامده به صورت زیرنویس.
محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵، آیت‌قی -
مهدوت -- انتظار
مسجد جمکران (قم)
BP۲۲۴/۴/۳۵۱۶۲۱۳۸۸
۰۹۷/۹۰۹
۱۹۴۰۵۸۱

ketabejamkaran.ir
jamkaran.ir

@ketabejamkaran
t.me/ketabejamkaran

فهرست

مقدمه

۹

برکات و آثار یاد امام زمان عَلَيْهِ الْكَلَمُ الْمُبِينُ

۱۹

۱. تربیت انسان

۲۲

۲. استغفار حضرت برای دوستداران

۲۳

۳. قرار گرفتن در زمرة یاران خاص امام زمان عَلَيْهِ الْكَلَمُ الْمُبِينُ

۲۴

۴. آبادی اوقات به واسطه ذکر حضرت

۲۵

۵. آرامش قلب در سایه یاد حضرت

آثار منفی غفلت از یاد امام عصر عَلَيْهِ الْكَلَمُ الْمُبِينُ ۲۷/

۲۷

۱. زندگی پر مشقت

۲۸

۲. افراط در زندگی

۲۹

۳. حسرت

۳۰

۴. عذاب الهی

اهمیت یاد امام زمان عَلَيْهِ الْكَلَمُ الْمُبِينُ و سفارش به آن ۳۱/

۳۱

۱. آیات

۳۳

۲. روایات

۳۹

۳. کلام علماء

□ ۶ راهکارهای عملی یاد حضرت بقیة الله الاعظم عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ

موضع ذکر و یاد امام عصر عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ / ۴۳

- ۴۳ ۱. مال و فرزند
۴۴ ۲. گناه
۴۵ ۳. گناه چشم

راهکارهای یاد حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ / ۴۹

- ۵۰ ۱. شناخت و تفکر
۵۰ ۱-۱. تفکر درباره حقوق حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ بر شیعیان
۵۰ الف. حق وجود
۵۱ ب. حق با
۵۲ ج. حق نعمت و واسطه فیض
۵۴ د. حق پدری
۵۷ ۱-۲. تفکر در فراهم کردن اسلوب یاری امام عصر عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ
۵۹ ۱-۳. تفکر درباره نظارت بحقوق و اعمالان
۶۱ ۱-۴. تفکر در اینکه ایشان عصارة همه بیانات آنکه عَلَيْهِ السَّلَامُ هستند
۶۲ ۱-۵. تفکر پیرامون مهرو محبت امام زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ
۶۵ ۱-۶. تفکر درباره غفلت از امام عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ و فراقش
۶۵ الف. ناله جمادات
۶۷ ب. ناله حیوانات
۶۸ ۱-۷. تفکر درباره اسمی آن حضرت عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ
۶۹ الف. مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ
۶۹ ب. قائم عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ
۷۱ ج. بقیة الله
۷۱ د. منتظر
۷۲ ه. صاحب الزمان - امام زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ
۷۳ ۲. دعا
۷۴ ۲-۱. پس از هر غماز واجب
۷۵ ۲-۲. پس از هر دو رکعت غماز شب
۷۵ ۲-۳. در قنوت غمازها
۷۶ ۲-۴. در حال سجده

□ فهرست ۷ □

۷۶	۲-۵. شب جمعه
۷۶	۲-۶. روز جمعه
۷۷	۲-۷. پس از ذکر مصیبت سیدالشہدا علیہ السلام
۷۷	۲-۸. هنگام نزول باران
۷۸	۳. برپایی مجالس ذکر و دعا و بیان فضایل اهل بیت علیهم السلام
۸۰	۴. هدیه دادن
۸۱	۵. صدقه دادن به نیابت از حضرت علیهم السلام
۸۲	۶. خشنود کردن مؤمنان
۸۳	۷. هماهنگ کردن محیط اطراف
۸۴	۸. دوستی با مهدویون
۸۷	۹. خواندن دعاها و زیارت‌ها
۸۷	الف. دعای عهد
۸۷	ب. زیارت آل پیس
۸۸	ج. دعای ندب
۸۸	۱۰. حضور در مکان‌های منتبه به حضرت علیهم السلام
۸۹	سخن آخر

مقدمه

امروزه غفلت و روزمرگی، زندگی انسان‌ها را در بر گرفته است. دلدادگی به معشوق‌های آن و فانوس دل‌ها را اسیر خویش ساخته و توجه به خدا، غریب‌ترین چیزی است که انسان‌ها می‌آن می‌رود. تفکر متوهّم غرب، معنویت را قربانی پیشرفت کرده است و مسلمانان فریفته به ظاهر غرب، بیش از پیش در اندیشه الگوپذیری نادرست از غرب هستند. ادامه بیان راه، رهawardی جز افتادن در منجلاب فساد و غفلت از مسائل معنوی و انسانی ندارد.

یاد خدا، آرامش دل‌هاست و انسان‌ها همه در پی آرامش‌اند؛ ولی آنها راه را خطرا رفته‌اند و خود را با معبدهای ساختگی، تسکین موقت می‌بخشنند.

خداآوند والامرتبه که همواره انسان‌ها را به ذکر و یاد خویش دعوت کرده، در میان آفریدگانش بنده‌ای قرار داده است که هرگز از ذکر و یاد خدا جدا نیست و هدف وی، رهاندن انسان‌ها از غفلت و نمایاندن راه از بیراهه است.

لازم است در مقدمه این نوشتار، چند مطلب را بیان کنیم:

مطلوب اول: آرامش واقعی، در پرتو توجه واقعی به خدای عالمیان به دست می‌آید؛ به همین سبب، خداوند در قرآن کریم، کثرت هیچ امری را نخواسته، جز ذکر و یاد خودش. توجه به این نکته، مهم است که برای معبد، واقعی انجام دادن اعمال، برتر از زیاد انجام دادن آنهاست؛ از این رو در آیه: «الَّذِي حَقَّ الْمُؤْتَ

وَالْحَيَاةَ لِيَنْلُوكُمْ أَئِنْكُمْ أَخْسَنُ عَمَلاً؟ خدایی که مرگ و زندگانی را آفرید که شما بندگان را بیازاید تا کدام نیکوکارتر است»، فرمود: «أَخْسَنُ عَمَلاً» و نفرمود: «اکثر عَمَلاً»؛ زیرا روح عمل و اثرات مثبت به دست آمده از توجه و قصد قربت است که می‌تواند ما را به جایی برساند؛ ولی در مورد یاد محبوب و ذکر شیرینش، به کثرت روی آورده و فرموده: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا»^۱ ای کسانی که به خدا ایمان آورده‌اید! ذکر حق و یاد خدا را [به دل و زبان] بسیار کنید».

در روایات نیز به این امر توجه شده است؛ چنان که امام صادق علیه السلام فرمودند: «هر چیزی حدی دارد که در آنجا به پایان می‌رسد، مگر یاد خدا که آن را حدی پایان‌پذیر نیست»؛^۲ از این رو، خداوند در قرآن به ذکر خویش امر کرده است: «فَإِذْكُرُونِي؛^۳ مَرَأْهَادِكَنِيد».

مطلوب دوم: خداوند عالمان همان گونه که یاد خودش را از ما خواسته، یاد اولیای خویش و خوبان در کاشت و فرزان ما خواسته است: «وَإِذْكُرْعَبْدَنَا أَيُّوب؛^۴ یاد کن بندۀ ما ایوب را»؛ همچنین می‌فرمایند: «وَإِذْكُرْعَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ؛^۵ بندگان ما، ابراهیم و اسحاق و یعقوب را یاد کن».

خود انبیا نیز که همواره به یاد خدا بودند، یاد ولی خدا و خوبان درگاه الهی را یاد خدا می‌دانستند و بر آن اصرار داشتند؛ همان گونه که حضرت یعقوب علیه السلام به یاد حضرت یوسف علیه السلام همواره زمزمه یوسف یوسف بر زبان داشت؛ تا جایی که از سوی فرزندانش سرزنش می‌شد: «قَالُوا تَالِلَهُ تَقْتُلُنَا تَذَكُّرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا

۱. سوره ملک، آیه ۲.

۲. سوره احزاب، آیه ۴۱.

۳. محمد، محمدی ری شهری، ترجمه میزان الحکمة، ج ۴، ص ۱۸۴۰.

۴. سوره بقره، آیه ۱۵۲.

۵. سوره ص، آیه ۴۱.

۶. همان، آیه ۴۵.

أَوْتَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ؛^۱ گفتند: به خدا تو آن قدر یاد یوسف می‌کنی تا در آستانه مرگ قرار گیری یا هلاک گردد!»

مطلوب سوم: خداوند، علاوه بر اینکه ذکر خویش و خوبانش را واجب کرده و به آن امر فرموده است، به ذکر نعمت‌هایش نیز تأکید دارد: «وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ؛^۲ نعمت‌های خدا را برخودتان یاد کنید.»

باید دقّت کرد که منظور از نعمت، فقط خوارک و پوشک و غیره نیست؛ بلکه باید افق دید را بالا برد و از چیزهای زمینی فاصله گرفت؛ بنابراین در بیان این امر می‌فرماید: «يَا قَوْمَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أُنْسِيَاءً؛^۳ ای قوم! نعمت خدا را یاد کنید هنگامی که در میان شما پیامبران را قرار داد.»

همچنین در آیه‌ای دیگر، والاترین نعمت خویش را بیان می‌کند که به ذکر و یاد آن مأموریم: «الْيَوْمَ أَنْتُمْ تُكْتُمُونَ كُلُّكُمْ وَأَثْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي؛^۴ امروز، دین شما را کامل کردم و نعمت خود را برپاشتم تمام نمودم»؛ یعنی امروز با اعلان رسمی ولایت و امامت، نعمت تمام شد؛ یعنی تاکنون، نعمت داشتید؛ ولی کامل نبود. در واقع، نعمتِ کامل خدا، امام است و به راستی خداوند. یاد این نعمت چه اصراری دارد!

برای تأکید بیشتر، درباره آیه «ثُمَّ لَتُسْتَئِنُّ يَوْمَئِذٍ عَنِ التَّعْيِمِ؛^۵ آن گاه از نعمت‌ها، شما را در آنجا باز می‌پرسند» روایتی می‌آوریم که امام صادق علیه السلام در پاسخ به شخصی که پرسید: نعیم چیست، فرمودند: «نعم [که در مورد آن از شما سوال می‌شود]، ما اهل بیت علیه السلام هستیم».^۶

۱. سوره یوسف، آیه ۸۵.

۲. سوره بقره، آیه ۲۳۱.

۳. سوره مائدہ، آیه ۲۰.

۴. همان، آیه ۳.

۵. سوره تکاثر، آیه ۸.

۶. میرزا محمد، قمی مشهدی، تفسیر کنز الدقائق و بحر الغرائب، ج ۱۴، ص ۴۲۱.

بنابراین، نعمت زمان ما که به یادش مأموریم و خداوند با تأکید فراوان از ما خواسته است که به یاد او باشیم، وجود مبارک امام عصر رَبِّ الْعَالَمِينَ است. خداوند در آیه‌ای ذکر نعمت را به همراه میثاق مطرح کرده است: «وَإِذْ كُرُوا نِعْمَةً اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقُهُ الَّذِي وَأَنَّقْتُمْ بِهِ؛^۱ نعمت خدا را یاد کنید و عهدی را که از شما درباره آن پیمان گرفته است و شما گفتید: شنیدیم و اطاعت کردیم [فراموش نکنید]»، پس در این آیه به ذکر میثاق امر شده‌ایم.

در زیارت آل یس، مصدق میثاق برایمان روشن می‌شود: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مِيثَاقَ اللَّهِ الَّذِي أَخَذْتُ وَوَكَّدْتُ؛^۲ سلام بر توای پیمان خدایی که خداوند از مردم گرفته و بر آن تأکید کرده است».

بنابراین، وجود مقدس ولی عصر رَبِّ الْعَالَمِينَ میثاق الهی است و ما به یاد آن حضرت مأموریم.

به راستی که این همه تأییدات و روایات، برای رهایی ما از ظلمت به سوی نور است و امام زمان رَبِّ الْعَالَمِينَ ان نور موعد است.

دریغ که غیبت حضرت ولی عصر رَبِّ الْعَالَمِينَ برای محدث شده است! روزها یک به یک سپری می‌شوند و غیبت و ظهور برایمان یکسان شده است و به تمام شدن غیبت مولایمان چندان نمی‌اندیشیم؛ بلکه حتی از وجود ایشان غافلیم. عادت به نبود نور، جامعه را فرا گرفته و از ظلمت نمی‌گریزیم. در واقع، زندگی بی او و یاد شیرینش، مردگی و تاریکی است؛ ولی افسوس که عادت کرده و به تاریکی راضی شده‌ایم.

«بشر وقتی که از موعد موجودش غفلت کند، در واقع از زندگی واقعی محروم می‌شود... واقعیات بزرگ و متعالی موجود در عالم را که وعده بزرگ الهی است، نباید فراموش کرد... جهانی که موعد خودش را بشناسد و نظر خود را از او

۱. سوره مائدہ، آیه ۷.

۲. شیخ عباس، قمی، مفاتیح الجنان، زیارت آل یس.

برنگیرد، هر لحظه زنده است... و آن که موعود موجود ندارد، همین حالا،
زندگی بی حضور گرم او، بی روح است و این غفلت زمانی انسان را به شرم‌ساری
زنديک می‌کند که دریابیم همه هستی ما از اوست. او چوتن امامی مهربان،

همیشه و همه جا به حال شیعیان خود نظر دارد و لحظه‌ای آنها را از یاد نمی‌برد؛
چنان که امام عصر علیه السلام در نامه‌ای به شیخ مفید فرمودند: «إِنَّا عَيْرُ مُهْمِلِينَ
لِمُرَاغَاتِكُمْ وَلَا تَأْسِينَ لِذِكْرِكُمْ»^۱ ما در مراعات حال شما اهمال نکرده و یاد شما
را فراموش نمی‌کنیم».

وقتی حضرت به یاد ما هستند، چرا ما به یادشان نباشیم؟ چرا ما با غفلت از
ایشان، درهای هدایت را بر خودمان بیندیم و خود را از نور و روشنایی محروم
کنیم؟ بی توجهی به ساخته‌بندی امام عصر علیه السلام از مقام و منزلت ما نزد ایشان
می‌کاهد و آرام آرام رشته محبت را پلکو کرد، ما را به شیطان پیوند می‌دهد. به
راستی که غفلت نتیجه‌ای جزاین نخواهد داشت

«یکی از اصحاب خدمت امامش مشرف شد و کفت: أَقْلَمْ می خواهم بدانم
موقعیت من نزد شما چگونه است؟ حضرت فرمود: بیین موقعیت و منزلت ما
نزد تو چه اندازه است. به همان اندازه‌ای که توبه ما اهمیت می‌دهی، ما هم به تو
اهمیت می‌دهیم، به همان اندازه‌ای که توبه یاد ما باشی، ما هم به یاد تو هستیم».^۲
خداآوند بلندمرتبه نیز در این باره می‌فرماید: «فَأَذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ»^۳ یاد کنید مرا،
تا شما را یاد کنم».

امام زمان علیه السلام نیز همین گونه هستند. اگر ایشان را یاد کنیم، ایشان هم ما

۱. اصغر، طاهرزاده، دعای ندبه زندگی در فردایی نورانی، ص ۸۵-۸۶.

۲. محمد باقر، مجلسی، بحار الأنوار، ج ۵۳، ص ۱۷۵.

۳. محمد تقی، مصباح یزدی، آفتاب ولایت، ص ۱۵۳.

۴. سوره بقره، آیه ۱۵۲.

را یاد خواهند کرد که گویای بندنهنوازی و بزرگواری ایشان است. هنگامی که می‌شنویم بزرگی ما را یاد کرده، خوشحال می‌شویم؛ حال چه بزرگی برتر و بزرگوارتر از یوسف فاطمه رض.

آیت الله عبدالقائم شوستری که مدتی امام جمعه شاهین شهر اصفهان بود، می‌گفت در مسجد مقدس جمکران، نماز امام زمان ع و نماز تحيت راخواندم، بعد در حیاط مسجد، زیر آسمان دور کعت نماز استغاثه به صاحب الزمان ع خواندم و بعد از نماز، دعای «سلام الله الكامل الثام...» را زمزمه کردم و همواره یاد مولای عزیزم بودم. به منزل آمدم و استراحت کردم. در عالم رؤیا روی پلی کار حرم حضرت معصومه علیها السلام، حضرت بقیه الله الاعظم رض را مشاهده کردم؛ حضرت رو به من کردند و با انگشت به سینه من زدند و فرمودند: «یادم کردی، یادت کردم.»

ناگفته پیداست که به یاد علیها السلام بودن، خود توفیقی است که از سوی محبوب دل‌ها اعطا شده است. بی‌گمان چنانچه المنگاهی از سوی معشوق نباشد، کوشش عاشق به جایی نمی‌رسد و اثری ندارد.

در روایتی شریف از امیر المؤمنان علیه السلام آمده است: «الذِّكْرُ يُسِّمِ اللِّسَانَ وَ لَا مَنَاسِمِ الْفِكْرِ، وَ لَكِنَّهُ أَوْلُ مِنَ الْمَذْكُورِ وَ ثَانٌ مِنَ الدَّاكِرِ؛ يَادِ خَدَانِهِ از وظایف زبان است و نه از راه و رسم اندیشه؛ بلکه نقطه آغاز آن، از جانب مذکور است (یادشده) و در مرتبه دوم، از سوی ذاکر (یادکننده).».

اگر از جانب معشوق نباشد کششی کوشش عاشق بیچاره به جایی نرسد

امام صادق علیه السلام نیز در این باره فرمودند: «هر کس می‌خواهد خدای تعالی را یاد کند، باید بداند که اگر خداوند توفیق یاد خود را به یاد بنده نیاورد، بنده قادر به

ذکر و یاد او نیست».^۱

این قاعده درباره حضرت بقیه‌الله الأعظم عَلَيْهِ السَّلَامُ نیز صادق است؛ زیرا یاد ایشان، یاد خداست و حضرت، آینه تمام‌نمای صفات الهی هستند. بنابراین، برای یاد ایشان، عنایت پروردگار ضروری است و بدون توجه او، کسی موفق به یاد حجتش نمی‌شود. البته ذکر و یاد، امری اختیاری است و مقدماتش به دست خود ما است؛ ولی کلید این توفیق، عنایت اوست؛ چنان که درباره یادِ خدا نقل شده که پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ به خداوند عرضه داشتند: «خدایا! دوست دارم بدانم کدام بندهات را دوست داری، تا من نیز دوستش بدارم؟ خداوند فرمود: هر گاه دیدی بندهام بسیار به یاد من است، [بدان که] من توفیق این امر را به او داده‌ام و دوستش (دارم)».^۲

راه به دست آوردن عنایت امام زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ برای زنده نگه داشتن یادشان این است که ایشان را آزرده نسازیم؛ بلکه کارهای انجام دهیم که خشنودشان می‌کند؛ زیرا خود حضرت فرموده‌اند: «وقتی شیعیان عَلَيْهِ السَّلَامُ مرتکب گناه می‌شوند، ما آزرده و غمگین می‌شویم».

همین آزرنده ولی خدا، باعث محروم شدن از یاد ایشان می‌شود. در قرآن کریم نیز به این نکته اشاره شده است که اگر پیامبر را بیزارید، به عذابی دردنگ دچار خواهید شد: «وَالَّذِينَ يُؤذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ»^۳ کسانی که رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ اذیت می‌کنند، برایشان عذاب دردنگی است».

به دلیل آنکه همه شئون پیامبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جز شأن نبوت، به ائمه معصومان عَلَيْهِمُ السَّلَامُ رسیده است؛ پس طبق این آیه شریفه، اذیت و آزار امام زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ نیز عذابی دردنگ در پی خواهد داشت و چه عذابی بدتر از غفلت ازیاد یگانه دهر؟! چه عذابی فراتراز قطع

۱. همان، ص ۱۸۵۹.

۲. همان، ج ۲، ص ۹۵۷.

۳. سوره توبه، آیه ۶۱.

ارتباط با ولی زمان و حجت عصر عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ!

در روایاتی نیز وارد شده است که بالاترین عذاب، نچشیدن طعم عبادت است؛ یعنی انسان از ذکر و یاد خدا و ولی اولنست نبرد که این نخستین گام در مسیر بدختی و خسaran خواهد بود.

مگرنه این است که همه ما ادعای دوستی حضرت را داریم؟ به راستی نشانه دوستی، مشغول بودن پیوسته زیان به یاد دوست است؛ چنان که امیر المؤمنان عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمودند: «مَنْ أَحَبَّ شَيْئًا لَّهُ حِبْهُ بِذِكْرِهِ؛ هُرَكَّهُ چِيزِي را دوست بدارد، ياد آن ورد زیانش شود».

چنانچه ذکر حضرت ورد زیانمان نباشد، ممکن است دوستی مان مانند دوستی مردم کوفه در گرو بهره مندی از منافع دنیوی باشد که در این صورت به راحتی حضرت را رها خواهیم کرد؛ و چه اینکه شاید بارها راه خطای پیموده ایم، ولی رافت حضرت باز هم مارانگه داشته است.

خداؤند در قرآن به انسان هدایت داری دهد:

قُلْ إِنَّ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَأَنْهَاكُمْ وَإِخْلَاؤُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالُ أَقْتَرْفُتُمُوهَا وَ
تِجَارَةً تَخْشُونَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنَ تَرَضَوْنَهَا أَحَدٌ لَا يَكُونُ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادِ فِي
سَيِّلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ؛^۱ اگرید راتان و
فرزنداتان و برادراتان وزنان و خویشاوندان خود را و اموالی که جمع کرده اید و...
[اینها را] بیش از خدا و رسول و جهاد در راه خدا دوست می دارید، منتظر باشید
تا امر خدا جاری شود و خدا فاسقان را دوست ندارد.

گفته شد که جایگاه والای پیامبر عَلَيْهِ السَّلَامُ و مقام و منزلت او، برای جانشینان وی و امامان معصوم عَلَيْهِ السَّلَامُ نیز ثابت است؛ از این رو، خداوند توبیخ می کند: «اگرید جسمانی ات را از پدر روحانی ات بیشتر دوست بداری، فاسق هستی؛ همان گونه که مردم کوفه بودند و ما همه آنها را مذمت می کنیم».

۱. ترجمه میزان الحکمة، ج ۴، ص ۱۸۶.

۲. سوره توبه، آیه ۲۴.

برای نشان دادن دوستی‌مان به حضرت، باید ذاکر نام زیبای او باشیم و قلبمان را از اغیار خالی کرده و برای حضرت پاک کنیم. گویا معصومان علیهم السلام به روشنی پیش‌بینی می‌کردند که یاد امام زمان عجل الله تعالیٰ علیه از دل‌ها پاک می‌شود و مردم در غفلت از یادش، زندگی را سپری خواهند کرد؛ از این‌رو، به ما آموختند که یکی از دعا‌های همیشگی‌مان این باشد: «لَا تُنسِنَا ذَكْرَهُ وَأَنْتِظَارَهُ^۱؛ خداوند! یاد و انتظاریش را از خاطر ما مبر».

از ورای این همه تأکید در یاد حضرت حجت بن الحسن رض و اینکه ذکر نعمت، یاد امام است و این یاد، اشراف نورانی قلب را به همراه دارد، برآن شدیم تا راهکارهای یاد حضرت را شناخته و یادآور شویم؛ ولی پیش از آن، آثار، برکات و اهمیت یاد حضرت و نیز آثار منفی غفلت از یاد ایشان را متنزک‌می‌شویم و در نهایت، راهکارهای یاد امام زمان عجل الله تعالیٰ علیه را بیان حواله کرد باشد که تمامی دل‌ها خانه‌ای باشد برای یاد شیرین ایشان!

آن دل که به یاد تو باید
قلبی که به عشقت نتپد، جزل نیست
آن کس که ندارد به سرکوی ترا
از زندگی بی‌ثمرش، حاصل نیست^۲

۱. محمد بن علی، ابن بابویه (شیخ صدوق)، کمال الدین و تمام النعمة، باب ۴۵، ح ۴۴.

۲. سید روح‌الله، خمینی، دیوان امام، ص ۱۹۹.